

Aldersvennlig – et ansvar på tvers

Eldrerådskonferansen 2019
Hordaland

Trude Drevland
Leder i rådet for et aldersvennlig Norge
5. november 2019

Hvorfor en satsing på eldre?

Regjeringen
ønsker å skape et
aldersvennlig
Norge

Vi lever lengre liv
og vi blir flere eldre

Aldringen av
befolkningen
endrer samfunnet

Et aldersvennlig Norge

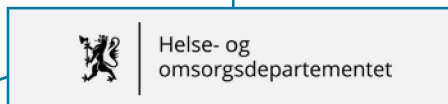
Nasjonalt program for et aldersvennlig Norge etableres som en del av reformen *Leve hele livet*

- Helsedirektoratet har fått et oppdrag for 2019 – 2020 med å etablere programmet. Oppdraget er organisert som et prosjekt og vi som jobber med det utgjør en prosjektgruppe
- Etableres et senter i Ålesund fra 2021. Skal videreføre oppdraget og oppgavene.

Rådet for et aldersvennlig Norge 2019 – 2021

- Rådet skal bidra til gjennomføringen av programmet i henhold til mandatet som er gitt
- Helsedirektoratet v/ prosjektgruppen forestår sekretariatsfunksjonen

Råd

- Leder:**
Trude Drevland
- Pensjonistforbundet
 - Frivillighet Norge
 - KS
 - NHO
 - Husbanken
 - IKT Norge
 - Nova-OsloMet

Partnere

- Organisasjoner
- Institusjoner
- Bedrifter
- Utdanning
- Forskning
- Kommuner

Hvem er vi i rådet

- Pensjonistforbundet, leder Jan Davidsen
- Frivillighet Norge, gen. sekr. Stian S. Johnsen
- KS, ordfører Nils A. Røhne
- NHO, adm. dir. Anne Cecilie Kaltenborn
- Husbanken, adm. dir. Osmund Kaldheim
- IKT-Norge, adm. dir. Heidi Arnesen Austlid
- OsloMet – storbyuniversitetet, forskningsleder
Hans Christian Sandlie
- Leder: Trude Drevland

På bildet i midten statssekretær Anne Bramo

Mål for arbeidet

Skape
aldersvennlige
kommuner og
lokalsamfunn,
organisasjoner og
virksomheter

Bidra til at eldre
mennesker skal
delta og bruke
sine evner slik de
ønsker

Eldrepolitikk er ikke bare omsorgspolitik

- Strategien for et aldersvennlig samfunn retter seg i hovedsak mot personer i 60 – 70 årene som står mellom arbeidsliv og pensjonisttilværelse
- Tiltak og oppgaver for i programmet og for rådet rettes hovedsakelig mot *andre sektorer* enn helse- og omsorgssektoren

I aldersgruppen 69 til 80 år er det kun 12 prosent av befolkningen som mottar omsorgstjenester (SSB)

Statsminister Erna Solberg sier i forordet til regjeringens strategi for et Aldersvennlig samfunn:

«Denne strategien er et oppgjøre med tanken om at eldrepolitikk bare er omsorgspolitik. Å skape et aldersvennlig samfunn handler om hva vi som samfunn kan gjøre for at hver enkelt skal kunne bruke sine ressurser»

Programmets fem oppgaver

1. Planlegg for egen alderdom – en kampanje på tilrettelegging av bolig, sosialt fellesskap og et aktivt liv
2. Eldrestyrt planlegging av aldersvennlige lokalsamfunn
3. Nasjonalt nettverk for aldersvennlige kommuner
4. Partnerskapordning for aldersvennlige organisasjoner, institusjoner, bedrifter og virksomheter
5. Ta i bruk seniorressursen i arbeidsliv og frivillig arbeid

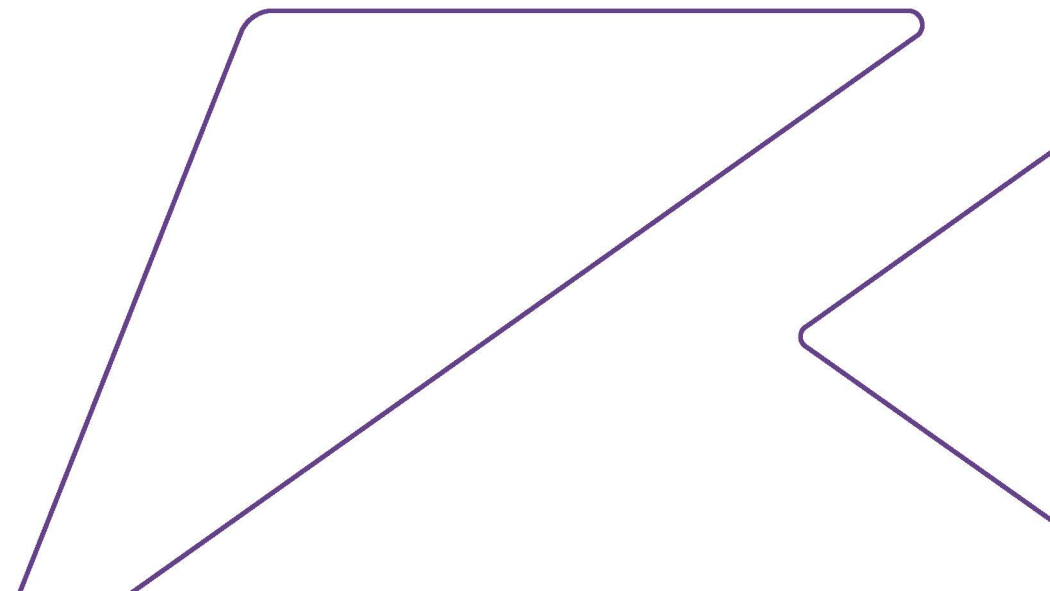
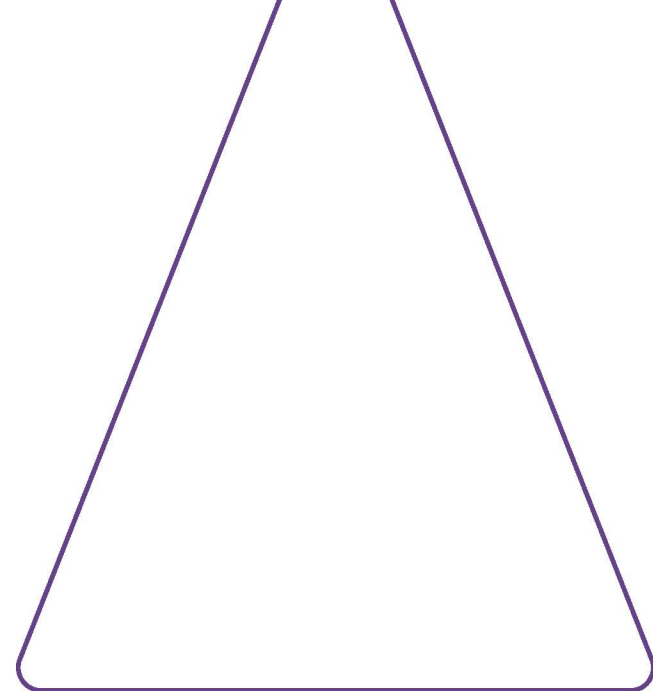

Rådets mandat

- Være pådriver, gi retning og legitimitet til arbeidet
- Forankre arbeidet i ulike organisasjoner
- Invitere til partnerskap
- Bidra til felles forståelse på tvers av sektorer
- Skape engasjement gjennom nytenking og idéutvikling
- Involvere, inspirere og engasjere den eldre befolkning til selv å delta
- Være en utfordrende stemme

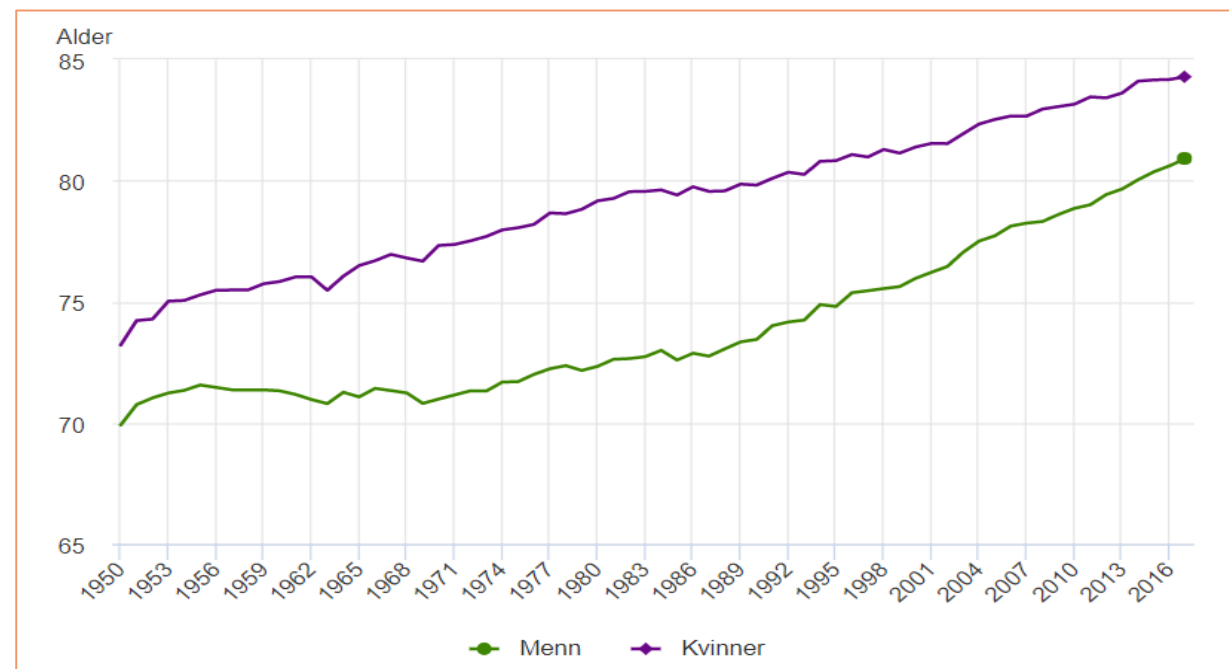
**Rådet skal og vil bidra til
å endre holdning og utløse
handling knyttet til eldre
som ressurs!**

Fakta og bakgrunn

Vi lever lenger

- Vi er 1 million innbyggere over 60 år
- Snitt levealder som pensjonist i 1973 var 7,5 år
- Levealder som pensjonist i 2018 er 17.5 år
- Mange lever en tredjedel av livet som pensjonist

I noen kommuner blir antall eldre doblet de neste 20 årene

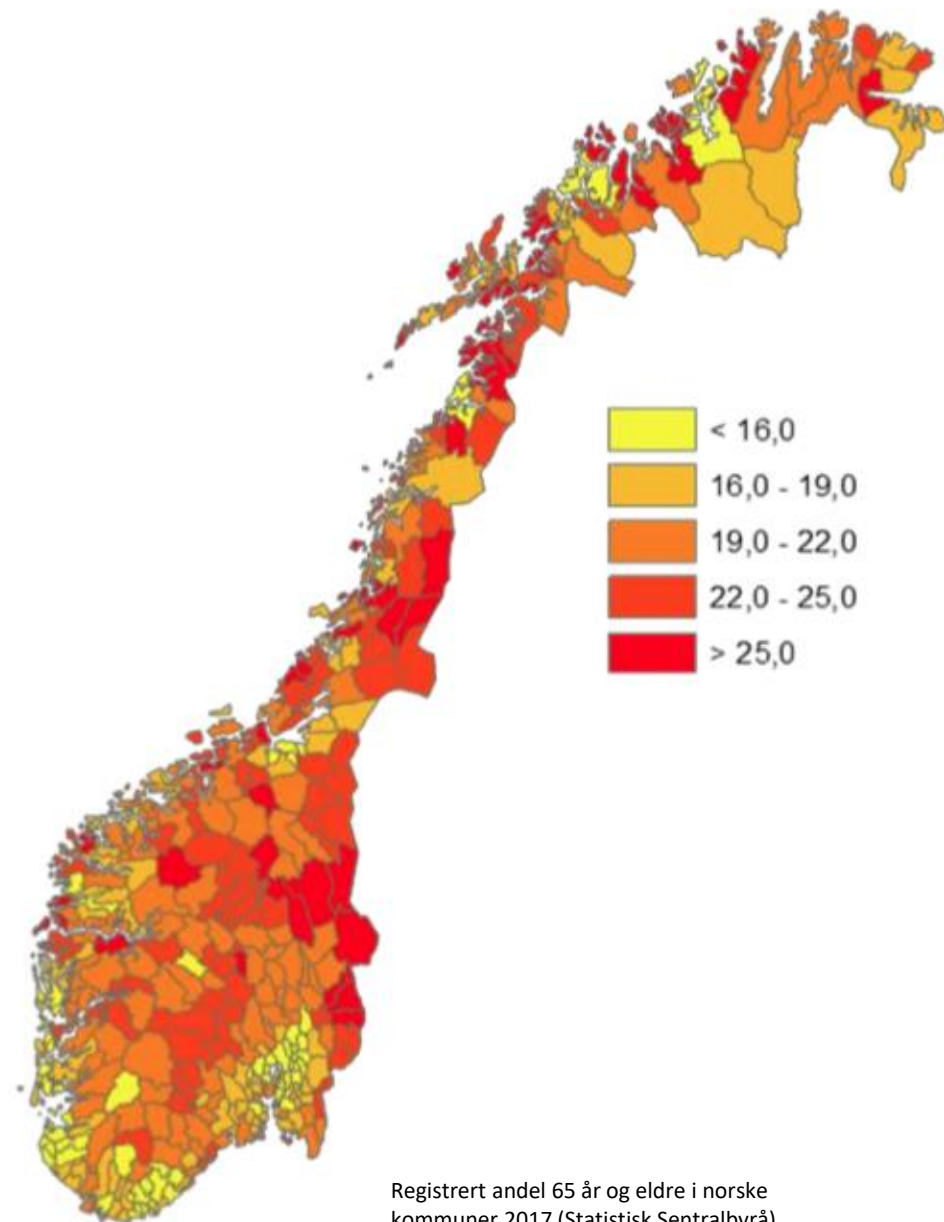
Aldringen blir klart sterkest i distriktene, og flyttemønstrene forsterker aldringen på to måter:

- Unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen, og i tillegg blir dermed også barna i større grad født sentralt.
- De eldre blir igjen på bygda, og i 2040 vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år.

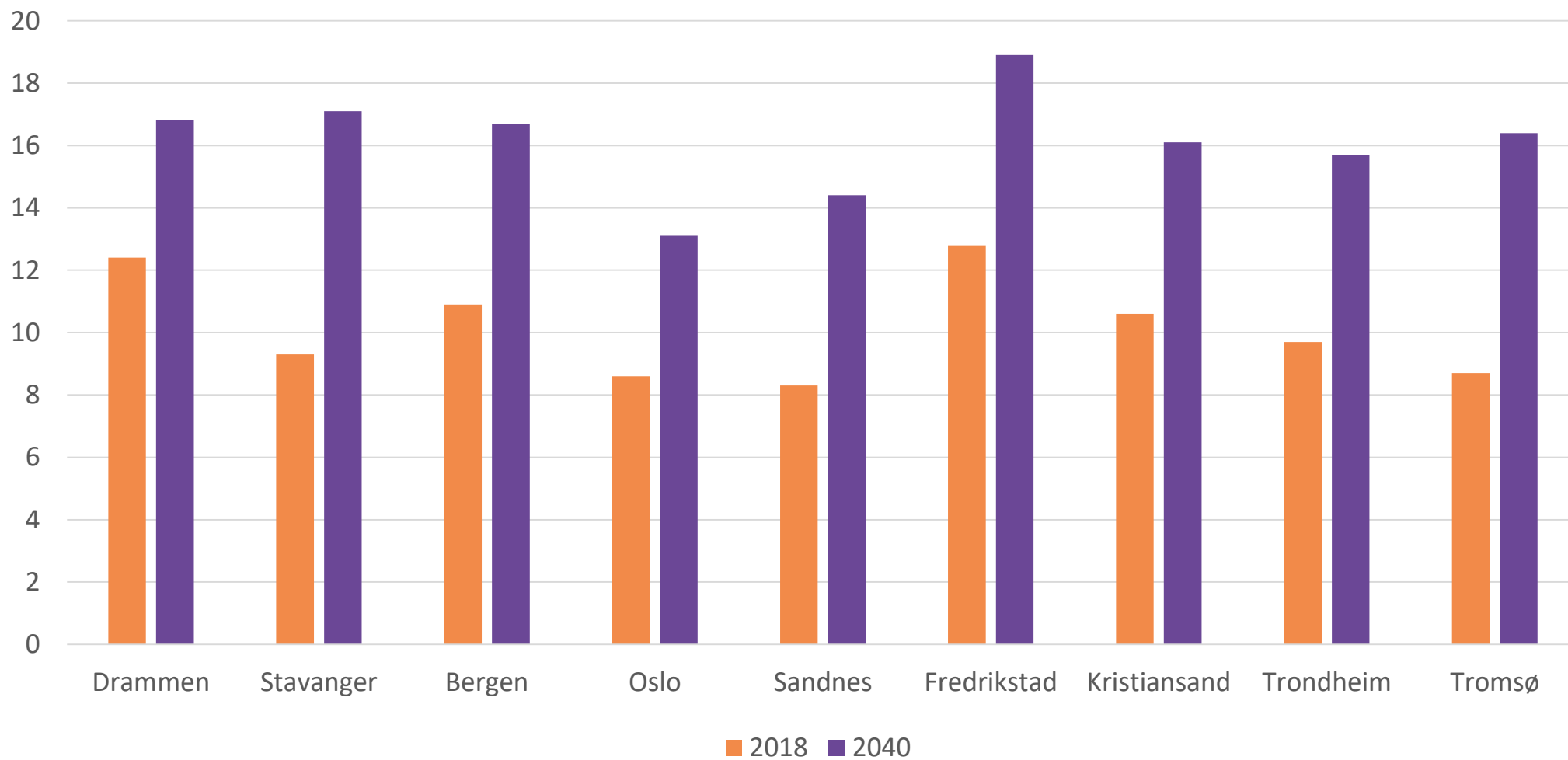

Eldre i norske kommuner

- Antallet eldre i kommunene stiger.
I enkelte kommuner er 25 prosent av befolkningen over 65 år.
- Kommunen løser sine oppgaver på forskjellig vis, og de har mye å lære av hverandre.
- Rådet for et aldersvennlig Norge skal være pådriver for at kommunene jobber sammen for et aldersvennlig samfunn.
- Rådet skal også støtte KS i etableringen av et nasjonalt nettverk av aldersvennlige byer og lokalsamfunn.

Innbyggere over 65 år i de store byene

Arbeidet for et mer aldersvennlig Norge angår alle deler av samfunnet

Transport

Bolig

Teknologi

Tilgjengelighet

Medbestemmelse

Aktiviteter

Arbeidsliv

Frivillighet

Og hver enkelt av oss

- Hver enkelt av oss må ta ansvar for egen alderdom
- Eldre selv må involvere seg og engasjere seg og slik være viktige bidragsytere i lokalsamfunnet
- Eldre må selv planlegge egen alderdom med fokus på bolig, sosialt fellesskap og et aktivt liv

Frivilligheten har aldri vært viktigere

Frivillighetens betydning

- Uten frivilligheten knekker velferdsstaten
- Behovet for frivillige har aldri vært større
- Pensjonistenes frivillige arbeid i 2016 ble anslått til 25 milliarder kroner*
 - Med riktig innsats kan tallet dobles mot 2030

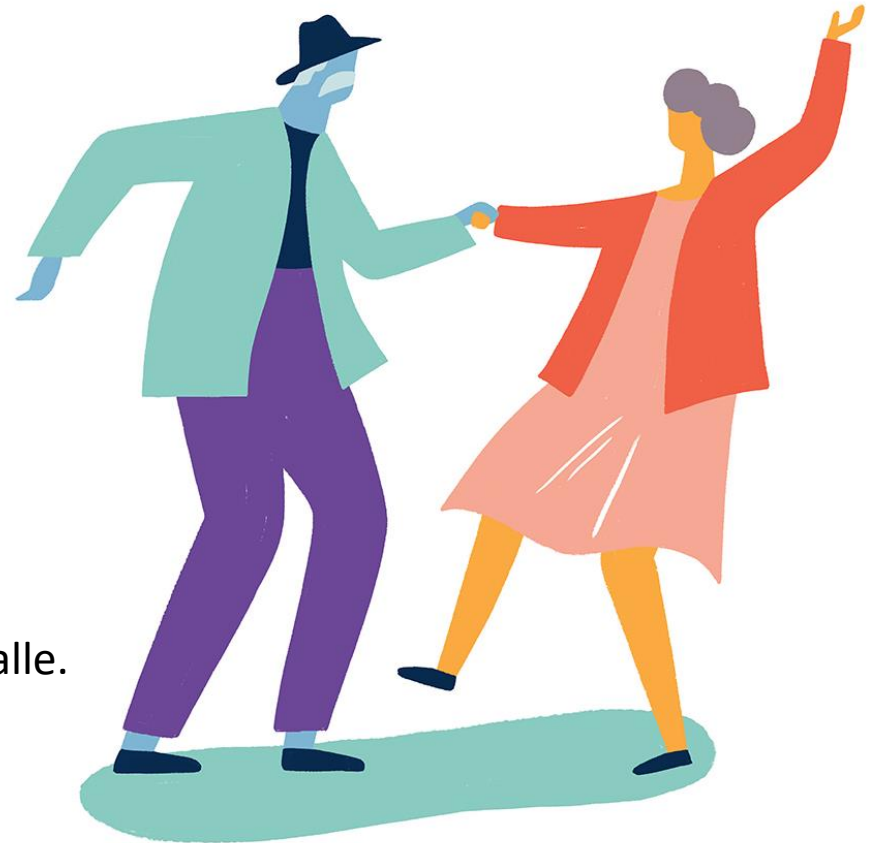
*Tall fra Ny Analyse for Statens Seniorråd

Hvordan få flere frivillige?

- Etterspørsel og nytte må sees i sammenheng
 - Eldre vil bidra med noe som er nyttig
- Frivillig arbeid må være lystbetont og organisert
- Rekrutteringen må skje gjennom tett dialog og direkte henvendelse
- Frivillige organisasjoner må slutte å konkurrere seg imellom om å rekruttere frivillige
- Frivilligheten og kommunene må jobbe sammen
- Det frivillige engasjementet må skje på tvers av generasjonene

Felles møteplasser for eldre og yngre

Dagens eldregenerasjon har et oppdrag om å lære den yngre generasjon aksept for det mangfoldet vi mennesker representerer. Først når vi lykkes med dette har vi et Norge som er vennlig for oss alle.

Vi skal bo hjemme

- Myndighetene ønsker at vi skal bo hjemme så lenge som mulig
- Det vil også de eldre selv - ni av ti sier de vil bo i der de bor i dag
- Halvparten av oss bor i en bolig som i liten grad eller overhodet ikke er tilpasset svekket mobilitet
- En tredel har gjort en eller annen form for endring

- Vi trenger en boligpolitikk som ivaretar den eldre befolkningen
 - Hvis det ikke skjer vil omsorgsbehovet øke betydelig

**Pensjonsårene må fylles med innhold til det beste for
den enkelte og til det beste for samfunnet**

Vi må ta ansvar for vårt eget liv

**Vi kan ikke stole på at storsamfunnet
ordner opp for oss**

Takk for meg!

Aldersvennlig
Norge